

Boerderijnummer	3.2.070
Erfnaam	Erve Groot Wilbers-Lammers
Oudste vermelding	1475
Huidig adres	Herikerweg 12

Historie boerderij

De boerderij Lammers werd vroeger Groot Wilbers genoemd. In 1475 werd het erve Wilberting reeds genoemd in het schattingsregister. Het was waarschijnlijk altijd al een behoorlijk grote boerderij.

In 1602 had Wilbertinck "9 mudde landes", dat voor het grootste deel echter "woeste" lag (t.g.v. de verwoestingen in de 80-jarige oorlog).

In oktober 1662 wordt een zootje Gerrit van ene Jenneken Wilbers te Goor gedoopt; zij was beslapen door een knecht genaamd Derck Stockinrief, "doch hiervan is geen houwelijck geworden".

In 1674 kreeg Jan Wilbers 26 gulden als vergoeding voor de schade uit de "Munsterse" oorlog.

Naar het vuurstedenregister van 1682 was toen Evert Reyger de eigenaar en Berent Wilbers, "gepretendeerd pauper", de gebruiker.

In 1750 kopen Dries Wilberts en Grietjen Nijmeyer het plaatsje Wilbers voor f 1550,- van Ds. Henr. Kluppel predicant tot Olst en van Henr. Willem van Marle predicant tot Diepenveen.

Dries en Grietjen lenen daarom f 1000,- van Jan Volkerink of Kistemaker en vrouw Jenneken Luenk met als onderpand desselfs huis, schoppe en daarbij liggende gaarden, voorts een bouwland het Wilbers genaemt.

In 1754 koopt Dries Wilbers de Jonge (=Boesing) voor f 550,- van Dries Wilbers de Oude een aanpart van de Wilbers plaatse.

In 1761 wordt er een maagscheiding opgemaakt wegens het overlijden van Hendrikjen Wilbers. Weduwnaar Dries Wilbers zal hertrouwen met Jenneken Bekkers. Het nagelaten kind is Derk Jan. Hij krijgt voor moederlijke goed f 550,-, een 2-jarig peerd, een melk geworden koe naast de beste in den stal, een gust beest en f 225,- voor een bruidegomskleet, moeders kiste en sijn wijlen grootvaders kiste.

In 1768 is er wederom een maagscheiding nu na het overlijden van Dries. De weduwe Jenneken Bekkers zal hertrouwen met Berent te Daalwick. De nagelaten kinderen zijn Jan Hendrik, Harmen en Garritdiena. Zij krijgen ieder voor vaderlijke goed f 150,- en een koebeest. De dochter bovendien nog een twil buiren onder- en bovenbedde, een peuluwe, 2 kussens, 3 paar lakens, 3 paar kussenslopen, een sarsijden schorte, een rasemerokken jak, een swart sijden schorteldoek en vaders kiste.

In 1790 wordt er een maagscheiding opgemaakt wegens het overlijden van Lysebeth Plasmans. Weduwnaar Harmen Wilbers zal voor de 3e keer hertrouwen en wel met de weduwe Harmine Lucas. De 2 nagelaten kinderen zijn Gerrit en Harmyna. Zij krijgen moeders kiste met klederen en Gerrit nog f 6,- óf een kiste; Harmina bovendien nog een bedde met toebehoor. De inventaris bestaat uit een klein huisje en een stukje land, 2 koebeesten, een varken en een inboedel.

In 1799 verkopen Harmen Wilbers en Harmina Lukes voor f 70,- aan Gerhardus Verbeek en Hendrika Weerman hun eigendommelijke huis op de kooperen grond staande, naast of tegenover de Schollerije gelegen.

In 1800 laat de ongehuwde Albert Bekkers (geb. 1732), inwonend bij zijn zuster en zwager op Groot Wilbers, zijn testament opmaken. Hij legateert aan zijn zwager Berend Wilbers (=Daalwijk) en zuster Jenneken al zijn na te latene goederen.

In 1801 lenen Berend en Jenneken Wilbers f 1600,- van Derk Aarsen met als onderpand hun plaatse Wilbers; een aanwijzing dat het om een vrij grote boerderij ging

In 1807 laten Berend en Jenneken Wilbers hun testament opmaken. Vermeld wordt dat Jenneken ziekelijk is. Zij testeren op langstlevende. Als universeel erfgenaam wordt aangesteld hun zoon Gerrit Jan, welke altoos bij hun in huis is geweest en waaraan zij hun voornaamste bestaan te danken hebben. Verder aan Jan Hendrik, uit haar eerste huwelijk met Dries Boesing, f 6,- alsmeede een plaats in het huis zolang hij ongetrouwd blijft. Aan Harmen en Garridina, welke laatste getrouwd is aan Hendrik Slot te Rijssen, ieder f 6,-. Aan Aaltjen, getrouwd aan Arent Teesselink f 12,-; ook heeft zij nog tegoed f 80,- wegens verdiend meideloon.

In 1811 omvatte de veestapel van Gerrit Jan Daalwijk of Wilbers 1 merrie, 1 hengstveulen, 5 koeien en 3 kalveren.

Bij de invoering van het kadaster in 1832 bleek het grondgebied van Daalwijk of Wilbers ongeveer 8 hectare te omvatten.

Bij de markeverdeling in 1861 werd de bedrijfsoppervlakte ongeveer verdubbeld: het bezit van zoon Jan Hendrik Daalwijk (ongehuwd) werd daarmee ca 16,7 hectare groot. Gerrit Jan Beernink, zoon van Jan Hendrik's zuster Jenneken, werd hierna eigenaar. Omstreeks 1887 omvatte zijn grondgebied ongeveer 17,6 hectare.

In 1891 werd de boerderij met bijna 8 hectare grond verkocht aan Johannes Bernardus Schut (van Schuts Kattelaar), die het erve 2 jaar later overdeed aan zijn broer Hendrikus Johannes Schut.

Omstreeks 1931 werd Gerrit Hendrik Heuten eigenaar en toen hoorde er 10,5 hectare grond bij. Deze omvang is hierna geruime tijd zo gebleven. Boer Gerrit Hendrik bedreef samen met zijn zoon Hendrikus ook een huisslachterij.

Omstreeks 1960 werden zoon Johan en zijn echtgenote Jenneken Veltkamp de eigenaren van de boerderij. Johan had op het bedrijf een kalvermesterij. In de jaren 80/90 van de vorige eeuw werd het boerenbedrijf afgebouwd. De hedendaagse bebouwing staat waarschijnlijk niet precies op dezelfde plaats van het vroegere Groot Wilbers. In 1957 werd de boerderij gemoderniseerd en in 1992 werd de boerderij verbouwd tot een woonboerderij geschikt voor dubbele bewoning en werd eigendom van Johan's zoon Gerard en diens echtgenote.

Bewoners:

► De eerste bewoner waar gegevens van bekend zijn was Jan Wilbers. Van de vier kinderen werd zijn zoon Berend (†1727) de opvolger. Deze trouwde in 1683 met Jenneken Reintsgd Wissing geboren op de nabijgelegen boerderij Wissink (3.2.080). De andere kinderen waren: Ariaen (*1669), Jenneken die vermoedelijk in 1697 te Goor huwde met Hermen Hendriks Boschman uit Aalten en Jan die in 1674 te Lochem trouwde met Marritjen Courtsen Kleijn Oevinck uit Laren.

Voor en in de tijd dat Jan Wilbers sr op het erf woonde, verbleven vermoedelijk meer familieleden op Groot Wilbers. In de registers tot en met 1642 wordt steeds slechts één erve Wilbers (Wylbers, Wilberting) in Herike genoemd terwijl vanaf de registratie in 1674 er drie erven Wilbers zijn. Deze zijn dan: Jan Wilbers (dit erf, Groot Wilbers), Roelof Wilbers (Klein Wilbers, pand 3.2.090) en Berent Wilbers (nabij De Schoolte en Nijhuis; pand 3.2.075). Het is aannemelijk dat de bewoners van Klein Wilbers en Berent Wilbers afstammen van de vroegere bewoners van Groot Wilbers.

Erve Lammers in 2006

► Berend Wilbers en Jenneken Wissing op Groot Wilbers kregen 7 kinderen: Hermen (*1686) die in 1714 trouwde met Berendjen Nieuwhuis op Nijhuis (3.2.170), Reint (*1687), Geesken (*1690) die in 1719 trouwde met Hendrick Daelwijck (Daalkman 3.3.170), Henrick (*1691), Derck (*1693) die in 1722 Aeel Wijmering (*1700) geboren op Wiemerink (Dorpsgeschiedenis 1.1.020) huwde, Hendrickjen die in 1720 trouwde met Willem Heuten op Heuten in de Dijkerhoek (Markelo buitengebied 1.2.412) en oudste zoon Jan (*1683) die de opvolger werd en op dezelfde dag in 1720 trouwde met Hendrickjen Heuten, de zuster van Willem Heuten.

► Jan Wilbers (*1683) en Hendrickjen Heuten kregen op Groot Wilbers 4 kinderen: Geesken (*1721), Jenneken (1724-ca1762) die in 1754 trouwde met Gerrijt Scheuttink in Stokkum (2.2.210), Berend (*1727) en Henricje (ca1729-ca1760). Bij een maagscheiding in 1742 werd het erfdeel dat werd toegewezen aan het onmondige kind Henricjen speciaal beschreven: f 130,-, een koe naest de beste, een bruydt kleet sijnde een swart kleet en een swart zijden schorteldoek, een spinnewiel en 2 stoelen met een kiste en beddegoed bestaende in twye linnen bedden met haer toebehoor (in archief Worsink).

Opvolgers op Wilbers werden toen Dries Wilbers en Grietjen Nijmeijer, die omstreeks 1734 getrouwd waren. Een familieband met bovenstaande familie Wilbers is niet aangetoond. Wel is bekend dat Dries en Grietjen in 1750 de boerderij kochten van de toenmalige eigenaren de predikanten van Olst en Diepenveen. In 1754 verkochten zij een gedeelte aan Dries Boesing (*1728), zoon van Harmen Boesing uit Elsen (afkomstig van Bo(e)sink dat was gelegen tussen de huidige herberg De Kemper en smederij Ten Brinke) die in datzelfde jaar trouwde met bovengenoemde, waarschijnlijk vroeg wees geworden Henricje Wilbers (*1729). Zij werden de opvolgers op Wilbers.

► Uit het huwelijk van Drieses en Henricje werden 4 kinderen geboren. Drie van hen overleden jong. Alleen Derk Jan (*1760) overleefde zijn moeder toen die al na 6 jaar huwelijk omstreeks 1760 kwam te overlijden. De weduwnaar Drieses Boesing trouwde toen in 1761 met Jenneken Beckers (ca1735-1810) dochter van Jacob Beckers (de Bekker 3.3.120). Uit dit tweede huwelijk van Drieses werden 3 kinderen geboren waarna ook hij overleed. In 1768 trouwde de weduwe toen met Berent te Daalwick (ca1740-1810) van Daalwijk (3.3.170). In haar tweede huwelijk kreeg Jenneken nog weer 5 kinderen. De kinderen uit het huwelijk van Drieses en Jenneken waren: Jan Hendrik (1762-1829) die ongehuwd bleef wonen op Wilbers, Hermen (1764-1832), die in 1800 trouwde met Maria van de Hoonte of Harentjes te Diepenheim en later op Koelers-Kooyjan

(3.3.220) woonde en Gerritdina (1766-1825) die in 1800 trouwde met de weduwnaar Arend Kreikes en later met Hendrik Slot en Derk Harbers in Rijssen. De 5 kinderen van Jenneken en Berent te Daalwick waren: Garritdina (*1770), Aaltjen (*1772) die in 1805 trouwde met de weduwnaar Arent Teselink in Goor, de jong overleden Garrit Jan (*1774), Janna (*1776) en Garrit Jan Wilbers of Daalwijk (*1779) die in 1809 trouwde met Johanna Elisabeth Heijink uit Diepenheim en naderhand de opvolger zou worden.

► Omstreeks deze tijd woonde waarschijnlijk ook ene Gerrit Wilbers op dit erf. De namen van zijn ouders zijn tot nu toe onbekend evenals de naam van zijn vrouw. Gerrit had 3 kinderen: Harmen, Eefse die in 1776 huwde met de weduwnaar Gerrit Haarman op Groot Vrielink (3.3.010) en Thonis, in 1748 knecht bij Bartels, die in 1762 huwde met de weduwe Hermken Potman.

Zoon Harmen Wilbers trouwde 3 keer: in 1779 met Harmina Nijland of Broekstart, dochter van Theunis Nijland in Bathmen, in 1783 met Elisabeth Plasmans, dochter van Berent Plasman of Paschers op de Pot (3.3.270) en in 1790 met de weduwe Harmine Lucas of Wevers uit Holten. Uit dit laatste huwelijk werden geen kinderen geboren. Uit het eerste huwelijk werden 2 dochters geboren: de oudste Garritdina (*1780) overleed jong en de tweede, eveneens Garritdina, werd in 1782 geboren. Uit het 2^e huwelijk werden geboren: Harmina (*1783) en Garrit (*1787).

► Garrit Jan Wilbers of Daalwijk (1779-1839) en Johanna Elisabeth Heijink (1788-1831) hadden 10 kinderen: Jenneken Daalwijk (*1810) die werd geboren terwijl de ouders hierbij “onder heimelijke geboden” stonden (als naam van de moeder werd Jenneken Nijhuis vermeld) en die maar een maand oud werd, Bernardus (1813-1815) die bijna 2 jaar werd, Berend Jan (1815-1835) die op 20-jarige leeftijd overleed, Arend Jan (1817-1853) die kleermaker was en ongehuwd bleef, Jan Hendrik (1819-1884) die ook ongehuwd op Wilbers bleef wonen en gedurende een aantal jaren de eigenaar was, Janna (1821-1889) die in 1861 trouwde met Jan Klein Leetink van Wissink / Klein Letink uit Elsen en in 1862 naar Diepenheim vertrok, Hendrika (1823-1823) die jong overleed, Hendrikus (1824-1902) die in 1865 trouwde met de weduwe Johanna Bekkers (1833-1921) geboortig van Broekjan (nu KloppertsJan) in Elsenerbroek en zich omstreeks 1889 op Klein Aaftink (nu de Keujer) aan de Bovenbergweg in Elsen vestigde, Aaltjen (1828-1876) die in 1857 trouwde met Berend Jan Schottink (1824-1896) van Schottink / Snieder Berend (3.3.295) aan de Herikeresweg en Jenneken (*1811) die de opvolgster werd en in 1837 trouwde met Berend Jan Beernink, zoon van Jan Beernink op Plasman (3.2.150).

► Berend Jan Beernink (1799-1871) en Jenneken Wilbers of Daalwijk (1811-1865) kregen 5 kinderen: Johanna (*1837) die in 1870 huwde met Hendrik Jan Traast en vooreerst op Wissinkshutte-de Stobbe (Markelo 1.6.080) ging wonen, Maria (1839-1870) die in 1865 trouwde met Jan Assink, in 1828 geboren in Delden, en ging wonen op het door de ouders gestichte huis 'n Tip (3.1.225) en kort daarna overleed, Gerritdina (1843-1879), geboren op Plasman, die in 1870 trouwde met Hendrik Willem Hoekman (1836-1884) van de Bekker (3.3.120), Jan Hendrik (1845-1870) die soldaat werd en op 24-jarige leeftijd overleed en Gerrit Jan (1849-1890) die in 1879 trouwde met Hermina Johanna Luttikhedde (1858-1886) van de Keujer (Herikerweg 3.1.250) en de opvolger werd.

► Gerrit Jan Beernink en Hermina Johanna kregen 2 kinderen: Zoon Jan Hendrik werd nog geen jaar oud en dochter Johanna Hendrika stierf op 11-jarige leeftijd. In 1886 overleed ook Hermina Johanna, zodat Gerrit Jan in 1889 hertrouwde met Willemina Oolbrink (1868-1929) van Stoevelman (3.1.280). Echter ook dit huwelijk duurde maar heel kort omdat nog geen jaar later Gerrit Jan overleed. Willemina verliet toen de boerderij Wilbers en trouwde in 1893 met Jan Hendrik Altena en in 1906 met diens broer Gerrit Jan Altena op de boerderij Groot Wannink in Beusbergen (2.4.070). Na het vertrek van de weduwe Beernink-Oolbrink werd het een komen en gaan van verschillende families op Wilbers.

► Omstreeks 1892 kwam er het echtpaar Schut-Assink wonen. De boerderij was in 1891 aangekocht door Johannes Bernardus Schut van Schuts Kattelaar (3.2.120) en in 1893 werd zijn broer Hendrikus Johannes de eigenaar. Het in 1892 getrouwde paar Hendrikus Johannes Schut (1865-1946) en Jenneken Assink (1867-1929) van Vosgezing (3.3.110) kreeg op Wilbers 4 kinderen: Jan Hendrik (*1894) die zou trouwen met Hendrina Kolkman van Kolkman in het Markelosebroek (Markelo buitengebied 1.6.024) en opvolger werd op het latere oudershuis Vosgezing / Schut, Gerritdina Johanna (1899-1985) die in 1925 trouwde met Hendrik Leunk en naar Wiemink in het Stokkumerbroek (2.3.117) verhuisde, Gerrit (1903-1963) die vrijgezel bleef en Hendrika Gezina (1896-1956) die later weer terug zou keren naar haar geboortehuis (zie hierna). In 1904 ging de familie Schut terug naar het geboortehuis van moeder Jenneken, de boerderij Vosgezing aan de Worsinksteeg (3.3.110), alwaar nog 2 kinderen werden geboren.

► Volgende bewoners waren vanaf 1904 de familie Denneboom-van Schooten uit Bathmen. Derk Jan (*1868) en Maria Hendrika (*1876) kregen op Wilbers 3 zonen: Berend Jan (*1905), Jan Willem (*1907) en Jan Hendrik (*1909). De familie ging in 1911 terug naar Bathmen.

► De daaropvolgende bewoners kwamen in 1912: Hendrik Grotenhuis (*1874) was geboren in Olst en zijn vrouw Dina Kamperman (*1877) in Diepenveen. Zij brachten hun in Bathmen geboren zoon Evert Jan (*1904) en hun moeder Johanna Berendina Vosman (1843-1915) mee. Na het overlijden van moeder in 1915 vertrok het gezin in hetzelfde jaar naar Diepenveen.

23-4-1905.

Dinsdagnamiddag kwam de 70-jarige H.W.Noteboom uit, Herike, ongelukkig te pas. In het dorp zijnde boodschappen te doen, stond hij met paard en kar voor de winkel van firma S., toen daar een heer met stoomfiets passeerde. Het paard werd hiervoor bang en N. kon met geen mogelijkheid het dier houden, maar kwam op de straatstenen terecht, terwijl de kar over hem heen ging. Hij bloedde erg aan het hoofd en had nog al pijn op verschillende plaatsen.

Na zich van de toestand op de hoogte te hebben gesteld, stormde de heer het paard, dat met de kar in volle vaart de straatweg naar Goor opgegaan was achterna en voorbij en hield het daarna staande. Het paard was ongedeerd en ook de kar was compleet. Alleen van de eieren, die in een wagenkistje in de kar stonden, waren enige gebroken.

N. is ten huize van S. enige tijd gebleven en aldaar zo goed mogelijk verpleegd en 's avonds naar huis vervoerd. Naar wij vernemen is zijn toestand bevredigend.

**Gerrit Hendrik Heuten (*1893) en
Hendrika Gezina Schut (*1896)**

► Omstreeks 1916 kwam de familie Eertink-Noteboom op Wilbers wonen. Hendrik Willem Noteboom (1834-1917) en Janna Hekkert (1845-1918) waren afkomstig uit Bathmen, en hadden o.a. ook in Beusbergen op de Koekoek / KoekGait (Beusbergen 2.4.170) en op de Baars (3.3.070) gewoond. Zij overleden beiden op Groot Wilbers.

Hun dochter Hendrika (1876-1945) was in 1897 getrouwd met Hendrikus Eertink (1864-1935) van Eertink (3.2.110). Dit paar had 2 dochters: Dina Harmina (*1903) en Johanna (*1898) die in 1920 trouwde met Hendrik Willem Sanderman (*1894) afkomstig van Endeman / 'n Dekker aan de Kluunvenneweg (Markelo buitengebied 1.3.400). Zij kregen in 1921 een zoon Hendrikus Berend Jan. De familie Eertink-Noteboom-Sanderman verhuisde in 1921 van Groot Wilbers naar Weerselo.

► In 1922 komt dan Hendrika Gezina Schut (1896-1956) weer naar haar geboortehuis. Zij trouwde in dat jaar met Gerrit Hendrik Heuten (1893-1966) van de boerderij Lammers in de Achterhoek (Markelo buitengebied 1.3.180). Hun oudste zontje Hendrikus Gerrit (*1923) werd maar een half jaar oud. Daarna werden nog 3 kinderen geboren: Hendrikus Gerrit (1924-1993), jaren buschauffeur en medewerker bij de Twentsche Stoomblekerij in Goor, die vrijgezel bleef (in 1982 en 1983 was hij schutterskoning in Markelo), Johanna Hendrika (Hanna) (1926-1992), die trouwde met Gerrit Hendrik Brinkers op Hellen (3.3.090) en Johan (1928-1994) die in 1956 trouwde met Jenneken Veltkamp van de boerderij Veltkamp aan de Kluunvenneweg en de opvolger werd.

► Johan Heuten was veehouder; belangrijk onderdeel van het bedrijf was de kalvermesterij (witvleesproductie) en daarnaast was hij verzekeringsagent. Johan (1928-1994) en Jenneken (*1931) kregen 2 kinderen. Dochter Hendrika Gezina (Hendrika) werd geboren in 1957; na een eerder huwelijk trouwde zij in 1988 met Johan Gerrit (Han) Pas; zij woont in Goor. Zoon Gerrit Hendrik (Gerard) werd geboren in 1961; hij werd werknemer werd bij een electrotechnisch bedrijf in Groenlo en trouwde in 1992 trouwde met Geertruida (Truus) Markvoort (*1963) uit Holten, dochter van Hendrik Markvoort en Berendina Megelink op de Holter Borkeld.

ca 1931: v.l.n.r. Hanna (*1926), Johan (*1928) en Hendrikus (*1924) Heuten

► Gerard Heuten en Truus hebben 2 kinderen: Koen (*1994) en Laura (*1996). Zij bewonen het verbouwde achterhuis, terwijl moeder Jenneken in het voorste gedeelte woont.